

Poradnictwo pedagogiczne - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Poradnictwo pedagogiczne
Kod przedmiotu	05.9-WP-PEDD-PORP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Występuje w specjalnościach	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Helena Ochonczenko

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przygotowanie przyszłych pedagogów zajmujących się pracą opiekuńczo-wychowawczą w szkołach lub innych placówkach (opieki całkowitej, częściowej, poradniach psychologiczno-pedagogicznych itd.) do prowadzenia na terenie tych placówek i w środowisku lokalnym prawidłowo rozumianej i właściwie organizowanej pracy w zakresie poradnictwa wychowawczego, społeczno-opiekuńczego oraz w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do świadomego i racjonalnego, odpowiadającego zainteresowaniom, uzdolnieniom i możliwościom psychofizycznym – wyboru zawodu i szkoły do niego prowadzącej. Wyposażenie studentów w możliwie duży zasób wiadomości i umiejętności z wymienionych wyżej zakresów i przygotowanie ich do wykorzystania nabytych wiadomości i umiejętności w praktyce zawodowej.

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw psychologii rozwoju człowieka, procesów wychowania, socjalizacji, uwarunkowań związanych z rozwojem bio-psycho-fizycznym człowieka (dziecka)

Zakres tematyczny

Wykłady

- Rys historyczny, przedmiot, cele, zadania i funkcje poradnictwa pedagogicznego.
- Struktura poradnictwa (kryteria klasyfikacyjne poradnictwa, rodzaje poradnictwa w świetle psychologicznych koncepcji człowieka)
- Udzielanie porady jako układ komunikacyjny (porada jako podstawowy element poradnictwa, reguły udzielania porady). Podmiot i przedmiot w relacji poradniczej.
- Działalność opiniodawcza i orzecznicza poradni psychologiczno-pedagogicznej. Podstawy prawne i procedury postępowania.
- Poradnictwo opiekuńcze w służbie pomocy dziecku i jego rodzinie (w szkole, rodzinie, środowisku zamieszkania – pomoc psychologiczno-pedagogiczna)
- Kompetencje poradnicze nauczyciela –wychowawcy (umiejętności poradnicze i sposoby ich nabywania).
- Poradnictwo zawodowe w świetle teorii rozwoju zawodowego człowieka

Ćwiczenia

- Poradnictwo jako działanie niezinstytucjonalizowane i zinstytucjonalizowane. Proces postępowania poradniczego- etapy, metody i techniki pracy w poradnictwie.
- Zasady działania poradniczego i ich przestrzeganie w procesie udzielania pomocy.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i innych placówkach (zasady udzielania i organizacji pomocy, formy pomocy organizowane w szkole i innych placówkach).
- Poradnia psychologiczno-pedagogiczna – jej rola w procesie poradnictwa pedagogicznego (zasady korzystania z pomocy poradni w świetle nowych uregulowań prawnych, działalność opiniodawcza i orzecznictwo psychologiczno-pedagogiczne).
- Internet – nowa forma pomocy w realcji poradniczej.
- Poradnictwo dydaktyczno – wychowawcze – zakres i rodzaje pomocy (poradnictwo w zakresie badania dojrzałości szkolnej dzieci; niepowodzeń szkolnych , specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu; relacje: doradca – nauczyciel - rodzic).
- Poradnictwo w zakresie zaburzeń zachowania i niedostosowania społecznego – zakres i rodzaje pomocy; relacje: doradca – nauczyciel – rodzic.
- Poradnictwo w stosunku do dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – instytucjonalne i indywidualne formy pomocy dziecku i rodzinie
- Poradnictwo w zakresie rozwoju uzdolnień i talentów – zakres pomocy dziecku i rodzinie

- Poradnictwo zawodowe (system przygotowania uczniów do wyboru zawodu i szkoły do niego prowadzącej, rola szkoły, nauczyciela, rodziny, środowiska lokalnego w tym procesie; formy i metody przygotowania uczniów do wyboru szkoły i zawodu, praktyka pomocy w poradnictwie zawodowym).
- Wybrane aspekty poradnictwa specjalistycznego (poradnictwo rodzinne, telefon zaufania – „niebieska”, „pomarańczowa” linia, TPD).

Metody kształcenia

Wykłady – wykład z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – praca w grupach, burza mózgów, prelekcja, praca z dokumentem źródłowym, pokaz narzędzi, jakimi posługują się doradcy (pedagog, psycholog, doradca zawodowy – wizyta w poradni psychologiczno-pedagogicznej).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie: D.1/E.1.W3. integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	• K_W12	• test egzaminacyjny z progami punktowymi • dyskusja	• Wykład
D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	• K_W13	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna •	• Wykład • Ćwiczenia
D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	• K_W12	• dyskusja • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi •	• Wykład
Potrafi D.1/E.1.U1. identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	• K_U07	• kolokwium • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta •	• Ćwiczenia
Student jest gotów do: D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	• K_K08	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi (60% maksymalnej liczby punktów – ocena dost., 70% dst+; 80% db; 90% db+; 100% bdb) bądź w formie ustnej – wybór studenta.

Ćwiczenia

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), ocena prezentacji określonego zagadnienia programowego – praca grupowa, kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.). Podstawą zaliczenia ćwiczeń będzie średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

Ocena końcowa

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

- Czerniawska O., Poradnictwo jako wzmacnianie środowiska wychowawczego, Warszawa 1977.
- Guichard J., Huteau M., Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego, Kraków 2005.

- Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa, Warszawa 2004.
- Kargulowa A., Jędrzejczak M.(red.), Społeczne i jednostkowe znaczenie poradnictwa, Wrocław 1982.
- Kargulowa A. (red.), Poradnictwo w okresie transformacji kulturowej, Wrocław 1995.
- Krawczyk L., Kulpa A., Maicka M., Orientacja zawodowa, Warszawa-Lódź 1999.
- Kukła D.(red.), Wielowymiarowość poradnictwa w życiu człowieka. Wybrane obszary. Warszawa 2009.
- Pawłowska R., Poradnictwo pedagogiczne, Warszawa 1986.
- Siarkiewicz E. (red.), Niejednoznaczność poradnictwa, Zielona Góra 2004.
- Skałbani B., Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień, Kraków 2009.
- Wołk Z., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2006.

+ aktualne akty prawne dot. np. pomocy psychologiczno-pedagogicznej , orzekania i opiniowania przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną

Literatura uzupełniająca

- Beck U., Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, tłum. S.Cieśla, Warszawa 2002.
- Bednarek S., Jastrzębski J., Kocur M., Jak żyć? 265 sposobów na życie, Warszawa-Wrocław 1999.
- Boland H., Podstawy komunikowania w doradztwie, tłum. E.Jaska, Poznań 1995.
- Borowicz R., Plany kształceniowe i zawodowe młodzieży oraz ich realizacja, Warszawa 1980.
- Czerwińska-Jasiewicz M., Decyzje młodzieży dotyczące własnej przyszłości i uwarunkowania psychospołeczne, Warszawa 1997.
- Czarnecki K., Rozwój zawodowy, Warszawa 1985.
- S. Gladding S., Poradnictwo zawodowe, Warszawa 1992.
- Hajduk B., Hajduk E., O pomocy skutecznej i nieskutecznej, Zielona Góra 2008.
- Hamer H., Demon nietolerancji, Warszawa 1994.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-04-2021 23:01)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ